

Det talade ordet gäller.

Anförande av Folkpartiets förste vice ordförande Jan Björklund vid landsmötet i Göteborg 2005.

Ny energipolitik för Sverige

Min son Gustav har inte fyllt ett år än. Under sin livstid kommer han att få uppleva något som inte jag, inte min pappa och inte min farfar har varit med om. Han kommer att få uppleva stora klimatförändringar. Om 75 år kan Saharaöknen ha utvidgats till Sydeuropa. Tropiska orkaner och skyfall kan komma att göra stora områden svårbeboeliga. I Skandinavien blir det varmare och varmare. Om inte Golfströmmen påverkas, för då kan Norden gå mot en ny istid.

Diskussionen om energipolitik blir obegriplig om man inte inser att växthuseffekten är den största utmaningen som mänskligheten har stått inför.

Det är inte för sent att förändra händelseförloppet. Men då krävs kraftfulla politiska åtgärder. Internationella klimatöverenskommelser och EU:s utsläppsrätter är en god början.

Jag kommer aldrig att glömma TV-reportaget den kvällen 1997 när Göran Persson och centern hade gjort upp om att stänga Barsebäck 1. Det var två personer som skrattade ordentligt i TV den kvällen. Den ene var Olof Johansson, men han skrattade alltid, om ni minns honom. Den andre personen var dansk, han var direktör för ett danskt kolkraftverk. Han hade verkligen anledning. Det är inport av dansk kolkraft som har ersatt Barsebäck 1 och nu ersätter Barsebäck 2.

Nu planeras nya gaskraftverk i både Göteborg och Malmö. De delvis avstängda äldre stora oljekraftverken i Stenungsund och Karlshamn planeras nu för utbyggnad och permanentdrift.

”Vad ska väck? Barsebäck! Vad ska in? Sol och vind!”. Så skanderade demonstrationstågen för 25 år sedan. Idag vet vi bättre. Barsebäck är nu väck. Men det blev inte sol och vind. Det blev olja, kol och gas.

Att svensk energipolitik har haft ett mycket högt ekonomiskt pris, det vet vi. Det hade vi nog varit beredda att betala om det hade varit positivt för miljön. Men nu är det dags att erkänna att svensk energipolitik också har haft ett mycket högt pris för miljön.

Alla andra länder i Europa kämpar nu för att minska sina utsläpp av koldioxid. Sverige är faktiskt det enda landet i EU som nu medvetet planerar att öka sina koldioxidutsläpp.

Partivänner!

För miljöns skull är det dags för en helt ny energipolitik!

”Förr kollektivanslöt vi alla våra medlemmar till det socialdemokratiska partiet. Numera borde vi göra det till folkpartiet!”. Så säger ordföranden för den nära 1000 medlemmar starka Pappers avdelning på SCA i Sundsvall till mig, när jag var där och mötte facket om svensk energipolitik. Jag såg hur vårt kommunalråd, Lars Persson, började omsätta 1000 nya fp-medlemmar i antal landsmötesombud.

Den tunge lokale LO-basen i Sundsvall skämtade naturligtvis, men bakom skämtet låg blodigt allvar. Stora delar av det vi kallar för basindustri i Sverige, papper, trä, skog, järn, stål och gruvor har alla ett gemensamt; de behöver enorma mängder elektricitet i sina processer. För de företagen betyder några procent hit eller dit i löneavtalen inget, men ett par ören till på kilowattpriset är skillnaden mellan överlevnad eller konkurs.

I Sverige har det smugit sig in en farlig föreställning om att industriföretag är något som skulle höra 1900-talet till. Att på 2000-talet behöver vi inga industrier längre. Nu skall alla vara konsulter eller IT-tekniker. Ingen tanke kan vara mer feltänkt.

Ett par hundratusen människor har jobb i svensk basindustri. Basindustrin genererar ett par hundra miljarder till det svenska välståndet varje år.

När jag tillsammans med våra ledande fp-politiker i Östergötland i våras träffade Magnus Hall, VD för Holmens bruk, ett av de stora svenska pappersföretagen, berättade han för oss det han senare sade offentligt. En mångmiljardinvestering som Holmens gör förläggs nu till Spanien i stället för Sverige, en avgörande orsak är el-priserna. Stora Enso, en av världens största skogsindustrikoncerner, som ägs av svenska och finska intressen gemensamt, gör ingen hemlighet av att för framtida investeringar ligger Finland bättre till än Sverige, på grund av energipolitiken.

Det finns de som säger att om man bara höjer elpriserna tillräckligt, genom avgifter och tillräckligt mycket grön skatteväxling så kommer vi att kunna minska elförbrukningen kraftigt i Sverige. Får jag avslöja en hemlighet? De har rätt! Om elpriserna höjs tillräckligt så kommer den svenska basindustrin att slås ut och då behöver vi mycket mindre elektricitet. Då kan man stänga igen kraftverk. Denna utveckling är delvis redan igång, men den är än så länge bara en västanfläkt av vad som kommer om de rödgröna visionärerna får sin vilja igenom.

Vi kommer inte att kunna behålla dagens välfärdssamhälle om vi fortsätter med villfarelsen att vi kan försörja varandra enbart genom att designa hemsidor och bevilja varandra friår. Vi behöver en stark och konkurrenskraftig basindustri även i framtiden.

Landsmötesdeltagare!

För jobbens och välfärdens skull. Det är dags att ge Sverige en ny energipolitik!

Jag såg nyligen att en företrädare för nya feministpartiet fick frågan vad de tycker om energipolitik. Hon svarade att kärnkraften bör avvecklas. Den anses tydligen ofeministisk. Men på den punkten vill jag säga att de har fullständigt fel.

Jag skulle påstå motsatsen. Det är tillgången till rikligt med elektricitet i hushållen som varit en viktig förutsättning för de framgångar som skett för jämställdheten under de senaste 50 åren.

Tänk efter själva; HUR sköttes sysslorna i hushållen och VEM skötte dem;

-innan den elektriska dammsugaren,

-innan den elektriska ugnen,

-innan det elektriska kylskåpet,

-innan den elektriska frysboxen,

-innan den elektriska tvättmaskinen.

-innan den elektriska diskmaskinen.

Det är de arbetsuppgifter i hemmen som traditionellt har utförts av kvinnor, och som säkert i störst utsträckning fortfarande utförs av kvinnor, som har rationaliserats med elektricitet.

Den elektriska tvättmaskinen har betytt mer för kvinnans frigörelse än vad feministpartiet någonsin kommer att göra!

- ¤ -

Partistyrelsens förslag till detta landsmöte om energipolitik innebär, om landsmötet godkänner huvuddragen i förslaget, en radikal omläggning av svensk energipolitik.

Men får ni verkligen med er de andra partierna, undrar någon. Ärligt talat, så vet jag inte svaret på den frågan. Vi har inte sneglat ängsligt på vad andra tycker. Vi har nöjt oss med att ställa frågan; Vad är bäst för Sverige?

Någon skrev i en ledarartikel att "Folkpartiet är isolerade i energifrågan". Så kan man kanske se det. Jag tror snarare man kan säga att "Folkpartiet är först" med att säga det som många innerst inne redan har insett. Sverige har varit inne på helt fel spår.

Det är dags att ändra på det!